

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL 1

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Discuția asupra cărților mele s-a încheiat cu multă vreme. Dar am pus în ele, în Ioana mai ales, tot ce am gândit asupra literaturii, de totdeauna, de când am început să citesc, copil, neobosit, tot ce îmi cădea în mână, și până m-am obișnuit să judec, să compar, să combin lecții venite din diferite părți. [...]

O moarte care nu dovedește nimic este un roman dinamic, Ioana este un roman static. Iată prima distincție dintre ele. Bineînțeles, a doua oară voi avea mai multe calități de amănunt, profunzime, rezultatul experiențelor. Dar altceva mă interesează: ce e superior în literatură, dinamicul sau staticul? În prima carte: ce se întâmplă cu eroina? A murit? Îl înșală pe Sandu? Oscilația între două bănuieli. Curiozitatea lectorului va fi susținută până la ultimul rând. Și mai departe dacă se poate. În Ioana se cunoaște intriga de la început. Nicio surpriză. O temă care trebuie să capete, în diferite pasagii, cât mai multe forme. După cum Brahms, pe o temă a lui Handel, inventează o serie de variații. Subiectul nu mai are nicio valoare, numai lucrul. Pe care să aleg din cele două forme de artă? Lectorul mediocru va prefera dinamicul. Curiozitatea lui va fi satisfăcută. Staticul este obositor. Trebuie un efort pentru a observa că ai renunțat de bunăvoie la orice spectacol, că te mulțumește numai jocul amănuntelor. Staticul are și un înțeles mai adânc pentru acei care nu socotesc literatura numai un divertisment, și cred că este expresia vieții celei mai intime. .... Când acțiunea este statică, avem o enumerare de observații de care suntem absolut siguri, că sunt înțepente și nu în devenire. .... Mai limpede: o carte dinamică presupune că te ocupi numai de lucrurile exterioare oamenilor, căci numai întâmplările se pot petrece în salturi. O carte statică te obligă a rămâne înăuntrul oamenilor.

Nu mai cred în artă pentru artă.... E mai normal să profiți de literatură pentru a-ți face portretul interior și a căuta să îți prelungești existența. Așa se explică opera lui Marcel Proust. La Proust, persoana I nu presupune un lirism pueril. Tot ce am scris este rezultatul propriilor mele experiențe.... Proust mă învață că la observația celor de primprejur, pot să adaug și observația asupra mea. Stratagema: am dat același nume unor persoangii diferite.

Cred în valoarea observației, ca primă sursă a literaturii, așa cum preconiza Boileau. Nu încerc numai să refac evenimente, anecdote, ci gesturi care pot caracteriza.

Am renunțat la cei dimprejur, și m-am ocupat de persoana I.... Eram mulțumit să mi se dea un prilej să mă ocup de mine, căci cu mine sunt obligat să trăiesc tot timpul, până ce comedia vieții mele se va termina definitiv. Pe Sandu puteam să-l fac cât mai complicat. Deoarece luciditatea joacă un rol important, el își va permite toate confesiunile. Nu trebuie să se creadă că autorul și Sandu se suprapun perfect. Autorul a rămas stăpân pe destinele lui Sandu.

Personal, nu sunt în stare să lungesc scenele. Observațiile cele mai pline de sens le transcriu numai într-o singură pagină. De la clasicii francezi am învățat că decorul este ceva suplimentar, și deci el trebuie cât de mult simplificat.

A amesteca trecutul cu prezentul, iată un nou mijloc de poezie. În „Ioana” se găsește acest joc răspândit pretudindenii. În Proust se găsește acest mijloc de artă, dar nu de la Proust am învățat acum. Cu delicii am observat mai întâi jocul timpurilor în fabula lui La Fontaine.

(Anton Holban, Testament literar)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Indică sensul din text al secvenței „*O carte statică te obligă a rămâne înăuntrul oamenilor*”. **6 puncte**
2. Menționează o diferență a celor două romane aduse în discuție. **6 puncte**
3. Indică numele a doi scriitori numiți în fragmentul dat. **6 puncte**
4. Precizează care este principala sursă a literaturii. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, concepția lui Anton Holban referitoare la relația literatură-viață, așa cum se desprinde din fragmentul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă operele literare reprezintă sau nu reprezintă o formă de cunoaștere a sinelui autorului, valorificând informațiile transmise de textul dat. **20 puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitate.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 de puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, următorul fragment, evidențiind două modalități de caracterizare a personajului Lenora Hallipa:

Mini privi pe frumoasa doamnă Hallipa, stăpâna casei, Lenora! Mâinile ei albe și catifelate păreau azi mai lungi, mototolind cu nervozitate un ziar. Figura ei de păpușă blondă, de păpușă de Nürnberg, cu gura roșie și mică, cu obrajii de porțelan roz, era crispată și ochii mari, albaștri, ochii de sticlă limpezi, erau plânși; ondulările regulate ale parului oxigenat, auriu ca o perucă, erau deformate și corpul majestuos, plin, totdeauna conștient de statura lui bogată, sta lănced, obosit, învelit fără grijă în chimonoul de dimineață. [...]

Deodată Lenora se sculă brusc; își frânse mâinile, dete capul pe spate, strânse dinții, își mușcă apoi pumnii și, foarte palidă, fără răsufare, căzu la loc pe scaun, pe când Lina îi uda fruntea cu eter.

- Să te astâmperi, îți spui!... Ce e prostia asta!... Femeie cu minte.... Te lași în voia nervilor!... N-ai nici o voință... Ești un copil bătrân!... N-ai avut niciodată necazuri, și la întâia supărare îți dai drumul!... Nu vezi în ce stare îți-e inima.... Parcă ai fi o cardiacă de celea!..."

(Hortensia Papadat-Bengescu, *Fecioare despletite*)

Notă

Pentru **conținut** vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare** 4 puncte (utilizarea limbii literare-1 punct; logica înlănțuirii ideilor-1 punct; ortografia- 1 punct; punctuația-1punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent literar;
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic, prin comentarea a două imagini sau idei poetice;
- analiza, la alegere, a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat, din seria: titlu, imaginar poetic, tropi, motive poetice.

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente-introducere, cuprins, încheiere-1 punct; logica înlănțuirii ideilor-1 punct; abilități de analiză și argumentare – 3puncte; utilizarea limbii literare-2 puncte; ortografia- 2 puncte; punctuația-2puncte; așezarea în pagină, lizibilitate-1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Prof. Achim Filiz
Liceul Teoretic „M. Kogălniceanu”

Examenul de bacalaureat național 2020 Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(50 de puncte)**

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Secvența are sensul de a prezenta o particularitate a romanelor de analiză psihologică, punerea în prim plan a personajelor etc.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

2. menționarea unei diferențe a celor două tipuri de roman: *O moarte care nu dovedește nimic este un roman dinamic, Ioana este un roman static; profunzime, rezultatul experiențelor.* – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

3. precizarea numelui a doi autori (de exemplu: Proust, La Fontaine.) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu secvențe semnificativă din text („În Proust se găsește acest mijloc de artă, dar nu de la Proust am învățat acum. Cu delicii am observat mai întâi jocul timpurilor în fabula lui La Fontaine.”) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

4. precizarea principalei surse a literaturii (*observația.*) – 4 puncte: explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

5. prezentarea concepției lui Anton Holban referitoare la relația literatură-viață, așa cum se desprinde din fragmentul dat. : prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; abordare schematică, ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct 4 puncte
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct 2 puncte

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**

– câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. 2 x 2 puncte = **4 puncte**

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p.

2 x 2 puncte = 4 puncte

– raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. 3 puncte + 1 punct =

4 puncte

– formularea unei concluzii pertinente

1 punct

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p.

2 puncte

– respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.)

2 puncte

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.)

1 punct

– așezarea în pagină, lizibilitatea

1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

–evidențierea a două modalități de caracterizare a personajului Lenora Hallipa. **6 puncte**

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică **6 puncte**

• precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice: 2 puncte

• numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematice

precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte

- evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat

6 puncte

- precizarea temei: 2 puncte;
- câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic – 2 x 2 puncte = **4 puncte** (comentarea adecvată – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct)

- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**

- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – **3 puncte**; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere 1 punct
- logica înlănțuirii ideilor 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare 3 puncte
- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante 3 puncte
- relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
- schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) 2 puncte
- ortografia (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) 2 puncte
- punctuația (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) 2 puncte
- așezarea în pagină, lizibilitatea 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.